

Amics i Amigues de Lectura

Dades generals:

Facultat d'Educació

Barcelonès

Oficina d'Aprenentatge Servei

aps@ub.edu

Dades de l'experiència:

"L'experiència "Amics i amigues de la lectura" consisteix en que alumnes de les Facultats de Pedagogia i Formació del professorat ajuden a millorar la competència lectora a nens i joves de primària i secundària, tot realitzant una tasca d'acompanyament i reforç".

Amics i amigues de lectura és una experiència d'aprenentatge servei en la que alumnes de l'assignatura de Teoria de l'Educació de les Facultats de Pedagogia i Formació del Professorat de la Universitat de Barcelona ajuden a millorar la competència lectora i a gaudir llegint a alumnes de diferents centres, tot realitzant una tasca d'acompanyament i reforç.

L'experiència es realitza en estreta col·laboració amb el programa Èxit del Consorci d'Educació de Barcelona i el projecte "Una altra lectura" de la Fundació Adsis. Així, els alumnes de la universitat dediquen unes dues hores setmanals al reforç de la lectura. L'activitat es fa a centres d'Educació Primària o Secundària i està pactada amb el professorat dels alumnes que reben el servei.

L'objectiu principal del projecte és millorar la formació de l'alumnat a partir de la metodologia de l'aprenentatge servei. La proposta que s'ofereix a l'alumnat de les diferents Facultats persegueix tres finalitats essencials: fer ponts entre el coneixement acadèmic i l'experiència pràctica, oferir la possibilitat als alumnes de viure en la pròpia pell el que vol dir fer d'educador i, finalment, contribuir a l'educació per a la ciutadania dels futurs professionals. Per a assolir aquestes finalitats, al projecte s'articulen quatre elements claus: experiència, servei, reflexió i formació. La participació en el projecte esdevé per l'alumnat una experiència viva i significativa per diversos motius. En primer lloc, els estudiants poden accedir a la realitat i mirar-la amb uns altres ulls ja que hi van com a mestres. En segon lloc, realitzen un servei que es basa en una ajuda, la qual contribueix a millorar la competència lectora dels nois i noies. Finalment, a partir de la reflexió i la sistematització que es porta a terme a les aules amb el professorat universitari implicat, es permet vincular teoria i pràctica.

Però, a banda d'intentar oferir una bona oportunitat formativa a l'alumnat universitari, amb la proposta també es pretén contribuir a pal·liar una necessitat: el dèficit lector detectat en una part important de la població. Tal com ens van mostrar els resultats de l'informe PISA, actualment un dels dèficits escolars que manifesten molts dels nostres alumnes, està relacionat amb la competència lectora. I, com per tots és sabut, llegir i entendre el que es llegeix són elements clau en l'educació i la formació de les persones.

Així doncs, a través de l'experiència es configura una activitat que permet integrar dos components que considerem com a bàsics: el formatiu i el cívic. Els alumnes de la Facultat, a l'aula aprenen i reflexionen amb el professorat entorn qüestions bàsiques relacionades amb l'assignatura i l'experiència. Amb el seu treball educatiu directe, adquireixen competències, coneixements i habilitats bàsiques per a la seva futura professió. I, a més, a partir d'oferir un servei a la comunitat es troben immersos en una pràctica carregada de valors i d'exercici de la ciutadania.

Redacció: Maribel de la Cerda, juny de 2009

Aprenentatges que s'han donat:

- Competències professionals. Per a la majoria d'alumnes de la Universitat, el reforç de la lectura a les aules escolars és la primera responsabilitat "professional" que assumeixen dins una institució educativa. La realització d'aquest servei els exigeix posar en pràctica diverses habilitats i competències com poden ser: perdre la por a tractar amb infants, fer-se respectar, aprendre a adequar el material i la metodologia als nivells de lectura dels alumnes, detectar dificultats sobre la marxa i solventar-les, usar tècniques i metodologies que motivin a la lectura, empatitzar amb la situació dels nois i noies, entendre'ls i saber posar-se en el seu lloc o buscar estratègies que permetin fer el reforç de la lectura amb dos nens que es troben en nivells lectors diferents.
- Coneixements pedagògics. Hi ha un conjunt d'aprenentatges que es realitzen en paral·lel al temps destinat al reforç de la lectura, però que estan del tot vinculats a l'experiència del servei. Des de les assignatures on s'ubica l'activitat d'aprenentatge servei, s'intenta realitzar dues feines complementàries: 1) reflexionar sobre el que han viscut durant el servei i 2) posar en contacte els alumnes amb coneixements que els permetran entendre millor el que han realitzat. La reflexió esdevé una nova font d'experiència que permet construir nous coneixements a partir del treball a l'aula. Per altra part, les lectures i les aportacions del professorat sobre estratègies per treballar

la competència lectora i sobre altres temes relacionats amb l'activitat constitueixen també una font important d'informació significativa.

- Habilitats personals, socials i cíviques. Des d'un punt de vista personal serveix per aclarir l'encert o desencert en la elecció de carrera i de futura professió. En una part important dels alumnes, ha servit per aclarir la naturalesa de la feina que suposa la professió docent. També els ha servit per desenvolupar l'autoestima i un millor coneixement de sí mateixos. Des d'un punt de vista social, permet entrenar la capacitat de treballar en equip i establir relació de col·laboració amb altres professionals. Per últim, en alguns casos s'ha despertat una notable consciència cívica, en especial referida al sentit de l'activitat, a la seva utilitat i a les moltes necessitats que encara no és possible satisfer. En definitiva, es desenvolupa una certa consciència crítica i una visió política més afinada.

Descripció del servei:

Els alumnes de la universitat dediquen unes dues hores setmanals al reforç de la lectura. L'activitat es fa en centres d'Educació Primària o Secundària i està pactada amb el professorat dels alumnes que reben el servei. A començament de curs s'assignen un o dos alumnes "petits" a cada universitari i aquesta agrupació es manté, en la mesura del possible, fins el final de l'experiència.

L'activitat de servei que ofereixen als alumnes universitaris es un reforç de la lectura a nois i noies d'escoles i instituts i els objectius del servei són principalment dos: augmentar el nivell de rapidesa lectora ja que molts dels infants es troben en nivells molt baixos, i millorar la comprensió del llenguatge escrit. El fet que cada universitari faci el reforç de lectura només a un o dos alumnes alhora, li permet donar una atenció altament individualitzada a cada infant. D'altra banda, el treball per parelles incrementa el temps que cada alumne petit pot llegir en veu alta, element clau a l'hora de millorar la rapidesa lectora. A més, l'estabilitat de les agrupacions en l'activitat de reforç de la lectura permet als joves universitaris establir lligams afectius amb els seus alumnes ja que de fet, la cura de les relacions personals és un aspecte bàsic del servei.

Àmbits de servei: Acompanyament a l'escolarització

Matèries implicades: Teoria de l'Educació (Facultat de Pedagogia i Formació del Professorat)

Nivells educatius: Universitat

Edats dels participants: 8-10 anys, 10-12 anys, 12-14 anys, 18-25 anys

Data d'inici del projecte: Curs 2007-2008

Data de finalització del projecte: En curs

Entitats que participen a l'experiència: Facultat de Pedagogia i Formació del Professorat, Fundació Adsis, Consorci d'Educació de Barcelona, algunes escoles i instituts de la ciutat

Dades de contacte:

Població: Barcelona

Comarca: Barcelonès

Correu electrònic: aps@ub.edu

Dades bibliogràfiques:

Autor: DE LA CERDA, M.; MARTÍN, X.; PUIG, J.

Títol de l'article: "Amics i amigues de lectura"

Compiladors/es: MARTÍNEZ, M. (coord.)

Títol del llibre o revista: Aprenentatge i servei i responsabilitat social de les universitats

Població: Barcelona

Editorial: Octaedro

Any: 2008